

Alle svigtede Jytte

Rapport efter rapport fortalte om risikoen for, at Jytte Jensens far udnyttede sine døtre seksuelt - men ingen greb ind

Kaare Johansen

kajo@vejleamtsfolkeblad.dk

„Han har meget svært ved at forstå baggrunden for almindelige normer og adfærd. For eksempel kan han ikke forstå, at forældre ikke må gå i seng med deres egne børn.“

Sådan kan man læse i en indberetning fra en støttepædagog til Vejle Kommune. Indberetningen er fra efteråret 1980.

Støttepædagogen skal følge den 14-årige Jytte Jensens familie. Om sommeren har hendes forældre fået Jytte og hendes to år yngre søster hjem, efter at børnene stort set hele livet har været anbragt udenfor hjemmet.

Få måneder efter skriver støttepædagogen sin anden kritiske rapport og peger direkte på risikoen for incest.

Men rapporterne og et senere selvmordsforsøg får ingen conse-

kvens. Jytte Jensen bliver ikke reddet fra et helvede af seksuelt misbrug og håbløse levevilkår.

Absurd forløb

Det er et absurd forløb, der tegner sig i de akter, Jytte Jensen har fået udleveret. Alt tyder på, at Vejle Kommune fra starten har været skeptisk. Men de mange indberetninger og tiltag får ikke kommunen til at drage de konsekvenser, der på 30 års afstand havde været logiske.

Vejle Kommune får en hovedrolle i sagen, da Jytte Jensens forældre flytter til kommunen i 1976. De finder en lejlighed i Finlandsparken på Nørremarken og får to drenge.

Allerede i 1977 anmoder moderen om at få de to ældste børn, anbragt på børnehjem, hjem.

I første omgang henviser Vejle Kommune afgørelsen til Nr. Åby Kommune, hvor børnene bor.

Vejle peger på, at den fynske kommune har bedst kendskab til familien. Socialpolitikkerne i Nørre Åby behandler sagen og afviser forældrenes anmodning. Men familien får via en advokat indbragt afslaget for den sociale ankestyrelse.

Og her slår juristerne fast, at Vejle Kommune skal behandle sagen. Afgørelsen fra Nørre Åby er ugyldig.

Børnene lugter

I Vejle accepterer politikerne, at forældrene kan få de to piger hjem. Genforeningen af familien gælder i første omgang for et halvt år.

Fra den tidligere sagsbehandling i Nørre Åby ved kommunen godt, at forholdene langt fra er ideelle. Forældreparrets to drenge mistrives.

Rapporter fra deres daginstitutioner fortæller om to understimulerede børn. Den mindste har intet sprog, den ældste er klæbende og aggressiv. Pædagogerne må bade børnene og vaske deres tøj, så de andre børn ikke tager afstand fra dem på grund af lugten.

Familien fungerer med andre ord meget dårligt. Mistanken er, at pigerne kun hentes hjem for at hjælpe med at passe de små søskende. Det var de forhold, der kun et halvt år tidligere fik politikerne i Nørre Åby kommune til at sige nej.

I notaterne om Nørre Åbys afgørelse nævnes faren for incest ikke. Men mistanken er til stede.

Jytte skal have p-piller

Det afslører Vejle Kommunes egne notater. I månederne efter socialudvalgets beslutning viser håndskrevne notater fra sagsbehandleren, at der er al mulig grund til at være på vagt.

„Ringede til børnehjemmet i Nr. Åby. Talte med medarbejder, som havde været der i

„Når jeg læser mine papirer og tænker tilbage, ville jeg ønske, at de havde kæmpet noget mere for mig. Jeg var jo kun et barn.“

JYTTE JENSEN MARTS 2012

over 30 år, som sagde, at de var kede af, at pigerne skulle hjem. Havde et dårligt indtryk af familien, mente blandt andet, at faderen ville gå i seng med Jytte. De opførte sig som et forelsket par.“

Notatet er dateret 29. april 1980 og dagen efter følger endnu et notat:

„Talt med lederen på Nørre Åby per telefon. Hun giver udtryk for den samme skepsis som hendes medarbejder. Faderen ville have, at Jytte som 13-årig skulle have p-piller.“

I sin første rapport seks uger efter hjemkomsten konstaterer støttepædagogen, at familien fungerer dårligt.

Forældrene skændes højlydt, og lejligheden er ikke bragt i orden. På forhånd betingede kommunen sig, at der skulle være ordentlige værelser til de to børn i lejligheden i Finlandsparken.

Jytte og hendes søster var godt vant med pæne møblerede værelser på børnehjemmet Brohuset i Nørre Åby. Men aftalen blev ikke holdt.

Som pædagogen skriver om hjemkomsten:

„Aftalen forudsatte, at forældrene forinden fik ryddet op i en elendighed af skidt og møg, som var brokket ind i de to værelser. Værelserne var ikke bragt i orden - Jeg skal retfærdigvis tilføje, at lejlighedens stue er blevet pæn, idet faren har taget nogle møbler hjem, som han har haft stående i en lejlighed i Odense.“

Far flytter med møblerne

Det med den pæne stue får dog en ende. I indberetningen fra efteråret kan man læse:

„Når situationen er endt i kaos, er det fordi, faderen i sin selvoptagethed er flyttet til en anden kommune og samtidigt har ribbet familiens stue for samtlige møbler.“

I samme rapport konstaterer støttepædagogen så, at faderen ikke kan forstå, at forældre ikke må gå i seng med deres børn...

Men rapporterne udløser tilsyneladende ingen reaktion. På trods af at hjemtagelsen skal vurderes efter et halvt år, bliver Jytte

og hendes søster ikke fjernet fra forældrene.

Og ifølge støttepædagogen giver Jytte udtryk for, at hun er glad for at være hjemme - trods forholdene. I rapporten skriver han:

„Jeg tror dog, at det hovedsageligt er fordi, hun kan sige til sine omgivelser - sine kammerater osv. - at hun bor hjemme hos sin far og mor.“

Mobbet i skolen

Det kan Jytte Jensen godt genkende her 32 år senere.

- Jeg havde det godt på børnehjemmet. Men jeg blev mobbet i skolen, fordi jeg ikke havde en mor og far som de andre. Det var en af grundene til, at jeg gerne ville hjem.

I sin indberetning konstaterer støttepædagogen også, at Jytte er den eneste med et normalt adfærdsmønster i familien. Og hans afsluttende konklusion lyder - i forkortet form:

„Jeg mener, at der på længere sigt er to muligheder ikke alene for Jytte men også for de øvrige børn, hvis de skal lære så meget, at de senere skal kunne klare et rimeligt normalt liv. Man kan bygge et enormt net af hjælpe- og støtteforanstaltninger op omkring hele familien eller anbringelse af alle børnene udenfor familien i familiepleje. Det vil nok være den løsning, som i virkeligheden tilgodeser børnenes tarv bedst muligt på længere sigt.“

I hånden har støttepædagogen så tilføjet:

„Dog skal Jytte spørges, om hun vil blive hjemme.“

Selvmordsforsøget

Men Jytte bliver ikke spurgt. Ifølge sagens akter - og der er ikke andre, har kommunen forsikret overfor Jytte Jensens advokat - ligger næste notat om familien et halvt år senere - mere præcist 16. maj 1981.

Ifølge rapporten har Jytte forsøgt selvmord en uge efter sin 15 års fødselsdag. Forældrene finder lørdag morgen deres datter bevidstløs med kramper, slim i halsen og ufrivillig vandladning.

Jytte bliver indlagt - og det står hurtigt klart, at det ikke drejer sig om solstik efter nogle timers arbejde i forældrenes iskiosk. Sådan ly-

der forældreparrets umiddelbare forklaring overfor støttepædagogen. Men lægerne konstaterer, at hun har forsøgt at tage sit eget liv med piller.

I seng med far

Konfronteret med det faktum mener forældrene, at der kan være flere årsager - blandt andet at hun ikke må have sin kat længere.

Senere kommer de i tanke om, at det også kan skyldes, at Jytte nogle dage før havde forsøgt at overtale sin far til at gå i seng med hende.

Det havde hun - ifølge forældrene - tidligere forsøgt, men faderen havde konsekvent afvist hende, skriver støttepædagogen i journalen.

Altså endnu engang klare advarsler om et incestiøst forhold. Og støttepædagogen er meget bekymret.

Derfor anbefaler han, at Jytte bliver overført til børnepsykiatrisk afdeling, så psykologerne der kan få en ordentlig snak med hende uden forældrenes indblanding. Han vil også gerne selv være tilstede, når Jytte vågner op, så han kan tale med hende uden hendes far og mor i rummet.

Men endnu engang får sagen lov at gå sin skæve gang. Jytte bliver udskrevet og kommer hjem til forældrene uden yderligere støtteforanstaltninger.

- Mine forældre fik mig til at sige, at jeg ville udskrives, så jeg kunne tage med dem hjem, fortæller Jytte Jensen i dag.

Sagen klapper i

I notaterne fra dengang står der intet om, hvordan kommunen reagerer efterfølgende. Trods mistanker og forslag om indgreb sker der tilsyneladende ingenting. Jytte kommer hjem til kaoset, og det seksuelle misbrug fortsætter. Den sidste sagsakt, som Jytte Jensen har fået udleveret, er dateret den 13. oktober 1981 - fem måneder efter selvmordsforsøget. Den kortfattede tekst lyder:

„Det skal herved meddeles, at socialforvaltningen efter indstilling fra (støttepædagogens navn - red) har besluttet at lade foranstaltningen med personlig rådgiver for Deres datter ophøre med virkning fra den 1. november (streget over og rettet til oktober) 1981. Med venlig hilsen...“

Bam - sagen er klappet i. Kommunen trækker sig tilbage fra Jytte Jensen, og først da hun fire år senere får sin far dømt for incest, står det kommunale svigt lysende klar. Lige så klart, som de advarsler, systemet valgte at overse.

Jytte Jensen kræver erstatning for kommunens kommunens svigt, da hun som barn blev seksuel misbrugt af sin far. FOTO: MICHAEL SVENNINGSEN